

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR
STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT
PLASTIC CONSUMPTION

VODNIK IN PRAKTIČNA ORODJA
Ozaveščanje o plastiki v razredu

Intelektualni rezultat 4

Ta dokument predstavlja rezultat intelektualnega rezultata številka 4 v okviru projekta ERASMUS+ št.: 2020-1-SI01-KA201-075895 "Inovativne učne metodologije v šolah za krepitev ozaveženosti in aktivnega državljanstva o porabi plastike - ReLearn Plastics".

To delo je koordinirala E-gimnazija in je potekalo v sodelovanju z vsemi drugimi partnerji projekta ReLearn Plastics: Univerza v Mariboru, Biotehniški center Naklo, OKOSP, Asociacio Cultural CRESOL, IES Cid Campeador, CSI Centre for Social Innovation LTD in P.G.M.S. (Private Grammar & Modern School).

Tema prekomerne uporabe plastike in vpliva na okolje je eno izmed najbolj perečih vprašanj današnjega časa. Čeprav se o njej veliko govori, je očitno, da srednješolci še vedno niso dovolj ozaveščeni o problemu, s katerim se soočamo, zato potrebujejo ta intelektualni izdelek, kot je bilo ugotovljeno v analizi potreb s šolami v partnerstvu.

Ta intelektualni izdelek je sestavljen iz priročnika za učitelje z orodji za delo z učenci v razredu, s ciljem uporabe novega znanja, pridobljenega z IO1 in IO2.

Projektne partnerji:

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Kazalo vsebine

I UVOD.....	5
II METODOLOGIJA IZVAJANJA	7
III ORODJA ZA IZVAJANJE	15
IV PRIMERI IZVAJANJA IN OCENJEVANJA.....	39
ZAKLJUČEK.....	68

„The world is changed by your example, not by your opinion.“

Paulo Coelho

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

I UVOD

Intelektualni rezultat vsebuje tri glavne dele:

1. Metodologija izvajanja

Najprej vsebuje opis, kako pripraviti učence v razredu. Kako vključiti in motivirati učence ter kakšni so pričakovani rezultati te priprave.

2. Orodja za izvajanje

Opisana so orodja za izvajanje. S temi orodji bodo učitelji povečali ozaveščenost učencev o izzivih na področju plastike. Nekatero posebno zamisli za orodja so:

- Vaje za uporabo plastike kot umetniškega elementa ter ustvarjanje in iskanje umetniških del s plastiko.
- Kratek vodnik za uporabo drame za prikaz in predstavitev izzivov, povezanih s plastiko.
- Pripovedovanje zgodb kot orodje za pogovor o izzivih, povezanih s plastiko.
- Kratek vodnik za ustvarjanje predstave, ki prikazuje in predstavlja izzive, povezane s plastiko.
- Vsaka srednja šola je bila zadolžena za razvoj dveh orodij za delo z dijaki, tako da je bil na koncu IO ustvarjen z osmimi orodji.

3. Primeri izvajanja in ocenjevanja

Ta del vsebuje nekaj primerov za prihodnje izvajanje. Primeri temeljijo na zaključnih izkušnjah v štirih srednjih šolah. Vsebuje opis, slike in evalvacijska mnenja učiteljev in učencev.

Izdelava tega IO se je začela načrtovati v LTTA1, kjer so učitelji prilagodili vsa nova znanja s pedagoškega vidika. Tako so lahko ustvarili zbirko orodij za izvajanje znanja v razredu z uporabo metodologij učenja z umetnostjo. Prav tako so učitelji med LTTA1 razpravljali o tem, katera orodja so najboljše možnosti, in se odločili, kaj točno bodo delali in kako si bodo razdelili naloge.

Vsako poglavje bo urejeno po delu posamezne šole - partnerice projekta.

“Never doubt that a small group of thoughtful, committed citizens can change the world; indeed, it is the only thing that ever has.”

Margaret Mead

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

II METODOLOGIJA IZVAJANJA

• E-GIMNAZIJA SERBIA

Učenci od prvega do četrtega letnika so bili izbrani za sodelovanje v projektu Relearn Plastic. Odvisno od pouka, pri katerem se je dejavnost izvajala, so potekale različne priprave.

Učenci so pripravili video predstavitev o škodljivosti in problematiki odpadne plastike, embalaže PET. Predstavitev je bila predvajana v avli šole, tako da so si jo lahko ogledali vsi učenci, zaposleni in obiskovalci šole.

Učitelji kemije, biologije ter zdravja in športa so pri svojih predmetnih urah nadgradili in poučili učence o škodljivosti odpadne plastike ter jih ozaveščali o pomenu ponovne uporabe plastičnih materialov in negativnih posledicah za okolje zaradi odlaganja teh odpadkov na odlagališčih. Ozaveščanje učencev o recikliranju z razpravami pri pouku lahko posredno vpliva na razvoj zavesti o pomenu recikliranja pri njihovih družinskih članih, sošolcih, prijateljih, sodelavcih in sosedih.

Zbiranje PET embalaže je potekalo na šolskem zemljišču, na šolskem dvorišču, v prostorih Srednje prometne šole, s katero si šola deli stavbo in dvorišče (partnerska šola pri zbiranju odpadkov). Zbirali smo jo vsi, tako dijaki kot zaposleni in gostje šole. Odpadke smo zbirali v škatlah, okrašenih s privlačnimi slogani in motivi, ki so pomembni za ozaveščanje o pomenu recikliranja. Učenci so zbrano embalažo PET prinesli od doma in jo odlagali v škatle.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

• PGMS CYPRUS

Priprava študentov

Za sodelovanje v projektu Relearn Plastic so bile izbrane različne skupine študentov. Odvisno od skupine ali pouka, pri katerem naj bi se dejavnost izvajala, so potekale različne priprave.

V nadaljevanju navajamo skupno prakso za večino dijakov, ki so sodelovali v projektih.

V razredu je bila izvedena **predstavitev** na temo onesnaževanja s plastiko, natančneje onesnaževanja oceanov s plastiko in njegovega vpliva na življenje v morju in naprej na naše življenje.

Predstavitvi je sledila **razprava** v razredu o težavah, ki jih povzroča plastika (ne le v oceanih), in možganska nevihta o načinih pomoči na podlagi koncepta "zmanjšaj in ponovno uporabi".

V razredu je bila predvajana kratka epizoda dokumentarne serije Zgodovina 101 - Plastika (1. sezona - 4. epizoda) (drugi so jo dobili kot domačo nalogo). Izbira tega videoposnetka je temeljila na njegovih nepristranskih pogledih. V njem so predstavljene tako prednosti kot slabosti plastike, kar odraža realnost. Veliko je primerov, ko je naše preživetje odvisno od plastike, in tega se zavedajo tudi dijaki. Dijake smo prosili, naj o tem razmislijo in se zavedajo, da ko govorimo o ozaveščanju o onesnaževanju s plastiko, ne zahtevamo nemogočega, to je "prenehanja plastike v naših življenjih", temveč iščemo načine za zmanjšanje - ponovno uporabo - recikliranje in, kot so videli v dokumentarcu, najdejo/izumijo nove rešitve.

Predstavniki "Green Dot" - Direktor "Green dot" (neprofitna organizacija za zbiranje plastike) je obiskal našo šolo, da bi šola postala bolj prijazna do zbiranja plastike in ugotovil težave z obstoječim postopkom zbiranja/recikliranja. Med njegovim obiskom je bil sestavljen seznam, kaj je mogoče reciklirati in česa ne, postavljeno v dva različna zabojnika. Predmete so nato vzeli iz zabojnikov in dijake prosili, naj plastične predmete razdelijo med dva zabojnika, recikliran in nerecikliran. Pri tej dejavnosti so učenci spoznali, da kljub temu, da so mislili, da reciklirajo, nekateri v resnici niso reciklirali pravih materialov.

Vključenost dijakov

Če želite, da učenci uživajo in delajo s srcem, jim morate dati občutek, da je to njihova stvar. Pri obeh projektih smo kljub temu, da je bila ideja že na voljo (kaj smo nameravali narediti), dijake pripravili do tega, da so pripravili nevihto možganov in delili svoje zamisli. Skupaj smo se odločili za vrste plastičnih instrumentov, ki jih bomo izdelali, in za materiale, ki jih bomo potrebovali. Učenci so se med seboj dogovorili, kdo bo kaj prinesel in kdo bo kaj ustvaril. Učenci so zbrali plastične posode, ki so jih prinesli od doma ali iz šole. Enako velja za dijake glasbe in plesa, saj je nastop nekaj, kar ustvarijo povsem sami (nastop talentov je odločitev vsake skupine/dijaka, kaj bo naredil, in je ne določi šola). Njihova pesem, njihove melodije in njihovi gibi (pod vodstvom in s pomočjo učitelja glasbe in plesa).

Motivacija dijakov

Pri dolgoletnem delu z najstniki smo ugotovili, da je zanje zelo dobra spodbuda in motivacija, če vidijo, da je njihovo delo priznano in pohvaljeno. Za obe orodji, ki smo ju razvili, smo se odločili, da to ne bo le dejavnost, ki bi jo morali opraviti, ampak nekaj, kar bi lahko pokazali svetu, in seveda na ta način ozaveščali o onesnaževanju s plastiko, saj je to naš glavni cilj. Plakati, stripi in glasbila bodo razstavljeni na znanstvenem sejmu, načrtovanem 6. decembra na naši šoli, kjer bodo svoje delo predstavili drugim učencem in drugim zainteresiranim stranem, med njimi tudi organizaciji GreenDot. Glasbila bodo uporabljena tudi med plesnim nastopom, ki bo predstavljen na šolskem »Talent Showu«, ki bo potekal aprila 2023.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

• IES CID Campeador Spain

Motivacija je bistveni del uspešnega učenja. Domnevamo, da motivacija vodi do uspeha, vendar je prav tako verjetno, da uspešno učenje ustvarja motivacijo. Motivacijo je mogoče ustvariti z upoštevanjem potreb skupine ter z dejavnostmi, ki so za učence pomembne in zanimive. Izbrali smo štiri različne medpredmetne dejavnosti, ki so namenjene:

- ozaveščanju o tem, koliko plastike porabimo in kakšne so njene posledice ter
- motiviranju in vključevanju dijakov za razvoj povezanih projektov v razredu.

Aktivnost 1 – Plastika okrog nas

Ta dejavnost ozavešča dijake o tem, koliko nepotrebne plastike se uporablja v embalaži, in jih poziva, naj poiščejo alternativne rešitve.

Dejavnost je sestavljena iz izvedbe projekta zunaj razreda, ki vključuje fotografiranje in podpisovanje fotografij. Ta dejavnost temelji na fotografijah, ki jih učenci posnamejo v okolici šole, na igrišču, v lokalnih parkih ali v lokalnih supermarketih. Fotografije, ki jih učenci posnamejo, se delijo na družbenih omrežjih, kjer se uporabijo kot izhodišče za razpravo in projektno delo z dijaki. Poleg tega ponuja tudi odličan kontekst za pogovor o vprašanih, povezanih s plastičnimi odpadki. Kot nadaljnjo dejavnost lahko dijake izzovemo, da v enem tednu ne kupijo ničesar v plastični embalaži.

Aktivnost 2 – Opazovalci plastike

Ta dejavnost poteka po metodologiji "peer to peer". Skupina dijakov prostovoljcev bo enkrat tedensko opazovala plastiko na igrišču. Njihova vloga bo, da bodo hodili naokoli in vrstnike opozarjali na načine, kako zmanjšati količino plastike, ki jo uporabljajo za prenašanje prigrizkov. Opominjali jih bodo tudi, naj plastične odpadke odvržejo v zabojnik za recikliranje. Da bi bilo to uradno, bodo opazovalci plastike nosili značko, ki jo je oblikovala šola.

Aktivnost 3 – Motivacijski video + posterji

Vsi dijaki bodo gledali video <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/study-break/video-zone/plastic-ocean> in izvajali aktivnosti na spletni strani v razredu angleškega jezika.

Po dejavnostih bo vsak razred oblikoval navdihujoč slogan za vrata učilnice. Tako bodo nastali spodbudni slogani za ozaveščanje o plastiki, ki jih bo lahko uporabljala vsa šola.

Aktivnost 4 - Interdisciplinarni projekt na področju tehnologije in umetnosti

Učni načrt šolskega predmeta Interdisciplinarni projekt je bil zasnovan tako, da ozavešča o potrebi po skrbi za okolje. Dve uri na teden obravnava podnebne spremembe, recikliranje in okoljske izzive v nerazvitih državah. Učenci oblikujejo plakate o recikliranju in gradijo agamógrafe.

Aktivnost 5 - Sodelovanje pri čiščenju lokalne plaže

Dijaki v sodelovanju z lokalno nevladno organizacijo sodelujejo pri čiščenju plaže.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

• BC NAKLO Slovenia

»Brainstorming«:

Učitelj predstavi projekt ReLearn Plastics in spodbudi dijake, da predlagajo dejavnosti.

Raziskovanje in načrtovanje:

Dijaki načrtujejo svoje dejavnosti, opravijo spletno raziskavo o izbranem vidiku teme, vzpostavijo stik z drugimi potencialnimi udeleženci/partnerji/zainteresiranimi stranmi (na šoli/instituciji, v lokalni skupnosti). Učitelj deluje kot moderator.

Izvajanje aktivnosti:

Dijaki delajo v skupinah, da izvedejo izbrano dejavnost (napišejo peticijo, pošljejo pisma/elektronsko pošto, pripravijo vsebino in oblikovanje plakatov, pripravijo seznam resolucij iz New Yorka in zberejo poročila, ustvarijo umetniško delo, pripravijo in izvedejo terensko delo, pripravijo končne rezultate dejavnosti (pisni prispevki za šolsko revijo, fotografije, ilustracije). Učitelj deluje kot moderator.

Rezultati:

Razstava, posterji, umetniška dela, časopis.

Vloga učitelja:

Učitelj si od začetka prizadeva, da bi dijake aktivno vključil v projektne dejavnosti. Teorija in izkušnje kažejo, da so dijaki najbolj motivirani za sodelovanje pri dejavnostih, ki so jih sami izbrali, tj. ki se jim zdijo v določenem trenutku pomembne. Učitelj poskrbi za "podporo" v smislu, da poskuša dejavnosti organizirati v koherentno celoto, omogoča aktivno sodelovanje vseh dijakov (po potrebi dodeli/spremeni/razširi/zmanjša vloge posameznih dijakov), vztraja pri ciljih in metodah (socialno učenje, timsko delo, rezultati, časovni okvir ...) ter pri vsebinskih in jezikovnih standardih.

Kako vključujete dijake v različne dejavnosti v razredu?

S stalnim spremljanjem učitelj poskrbi, da ima vsak dijak ustrezno vlogo, ki jo je sposoben odigrati, da se uresničujejo cilji, da se upošteva časovni načrt in da timsko delo poteka učinkovito. Če imajo skupine težave, učitelj v dogovoru z dijaki izvede prilagoditve.

Kako motivirate dijake za različne dejavnosti v razredu?

Večinoma tako, da dijakom omogočimo izbiro dejavnosti, skupine, metod in rezultatov, pa tudi tako, da poudarimo, kaj je bilo doseženo, in po potrebi predlagamo druge poti (izguba motivacije, ovire).

“There is no such thing as ‘away’. When we throw anything away, it must go somewhere.”

Annie Leonard

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

III ORODJA ZA IZVAJANJE

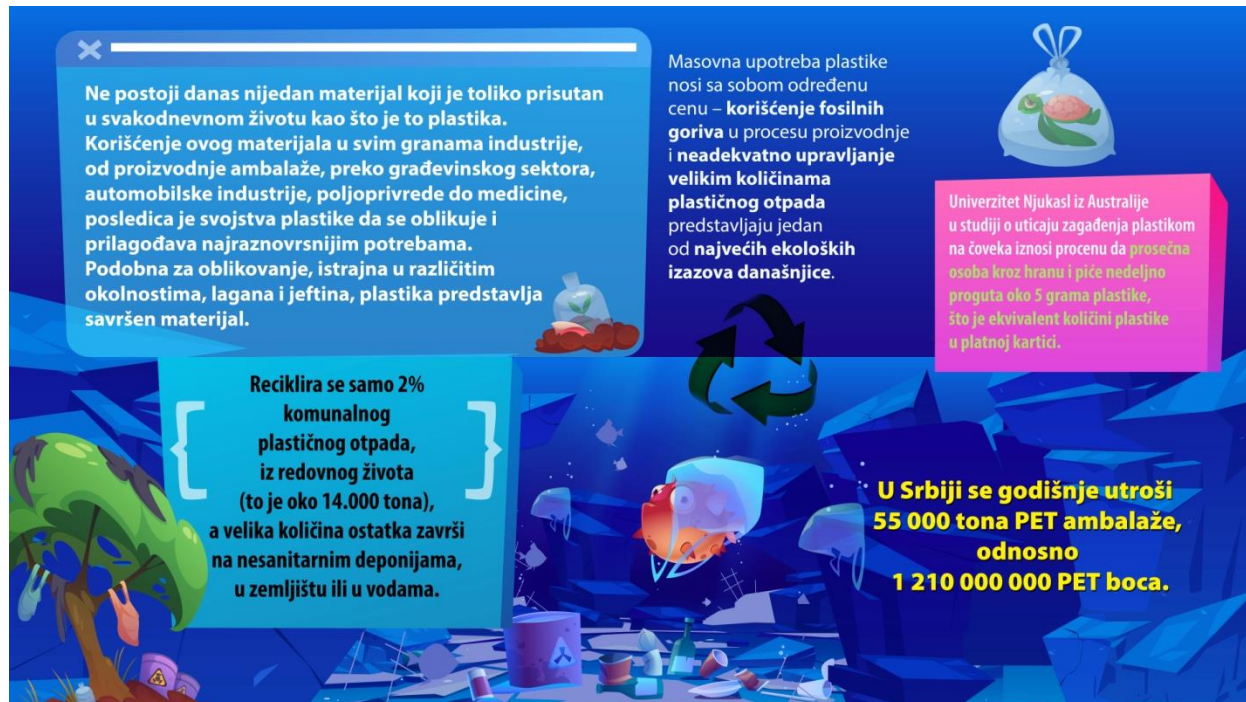
• E-GIMNAZIJA SERBIA

Izbrali smo 2 različni vrsti orodij. Prvo se je vrtelo okoli ustvarjanja umetnosti z uporabo računalnikov, digitalne umetnosti, drugo orodje pa je ustvarjalno oblikovanje škatel za recikliranje.

Digitalna umetnost

Prvo orodje se vrti okoli digitalne umetnosti in oblikovalskih slik, natančneje predstavitev.

Učenci so morali v parih ali skupinah na računalnikih ustvariti video predstavitev, povezano s plastiko, njenim vplivom in vplivom na življenje ljudi, škodo in problemom odpadne plastike, embalaže PET.

The infographic features a blue background with a recycling symbol and illustrations of plastic waste in a natural setting. It includes several text boxes with statistics and facts about plastic usage and recycling.

Ne postoji danas nijedan materijal koji je toliko prisutan u svakodnevnom životu kao što je to plastika. Korišćenje ovog materijala u svim granama industrije, od proizvodnje ambalaže, preko građevinskog sektora, automobilske industrije, poljoprivrede do medicine, posledica je svojstva plastike da se oblikuje i prilagođava najraznovrsnijim potrebama. Podobna za oblikovanje, istrajna u različitim okolnostima, lagana i jeftina, plastika predstavlja savršen materijal.

Masovna upotreba plastike nosi sa sobom određenu cenu – **korišćenje fosilnih goriva** u procesu proizvodnje i **neadekvatno upravljanje velikim količinama plastičnog otpada** predstavljaju jedan od **najvećih ekoloških izazova današnjice**.

Univerzitet Njukasl iz Australije u studiji o uticaju zagađenja plastikom na čoveka iznosi procenu da **prosečna osoba kroz hranu i piće nedeljno proguta oko 5 grama plastike, što je ekvivalent količini plastike u platnoj kartici.**

Reciklira se samo 2% komunalnog plastičnog otpada, iz redovnog života (to je oko 14.000 tona), a velika količina ostatka završi na nesanitarnim deponijama, u zemljištu ili u vodama.

U Srbiji se godišnje utroši 55 000 tona PET ambalaže, odnosno 1 210 000 000 PET boca.

Oblikovanje škatel za recikliranje

Škatle smo izdelovali v učilnici, pri tem pa so sodelovali dijaki od prvega do četrtega letnika gimnazije. Sodelovalo je šest dijakov, mi pa kot koordinatorji projekta.

Uporabili smo kartonske škatle iz odpadne embalaže, namenjene za različne namene v šoli.

Škatle smo oblikovali tako, da so bile opazne, in poudarili, da so namenjene izključno embalaži iz PET, tako da ni prišlo do mešanja odpadkov (organskih ali kakršnih koli drugih razen PET).

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Akcija zbiranja PET embalaže je trajala tri mesece (od aprila do konca šolskega leta junija). Akcijo bomo ponovili tudi med šolskim letom, v prihodnje pa bomo to obliko ozaveščanja o recikliranju in izobraževanja učencev ohranili. Izkazalo se je, da so učenci dejavnost dobro sprejeli.

Zbrali smo 13 vreč po 120 l. Odkup zbranih odpadkov se je za nas izkazal za težavo, saj kupci niso želeli priti po PET embalažo brez teže 1T.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

● PGMS Cyprus

Kot šola Microsoft Show in šola, ki spodbuja kulturne dogodke z močnim ozadjem plesnega zbora in orkestra, smo se odločili za "ustvarjanje" dveh različnih vrst orodij.

Eno se je vrtelo okoli ustvarjanja umetnosti z uporabo računalnikov, digitalne umetnosti, drugo orodje pa je plesna izvedba pesmi, napisane za ta šov, medtem ko so nekateri instrumenti, ki jih bomo uporabili, izdelani iz plastike.

Orodje 1: Digitalno oblikovanje in umetnost

Prvo orodje se vrti okoli digitalne umetnosti in oblikovalskih podob, natančneje plakatov in stripov.

Učenci so v parih delali na računalnikih in ustvarili strip ali plakat. Aplikacija/spletno mesto, ki se uporablja za ustvarjanje obeh je Canva. Za ustvarjanje stripa lahko uporabite tudi Pixton.

Učenci so lahko izbirali med izdelavo plakata in stripa.

Plakat in strip

Ko so bili učenci seznanjeni s temo in po predstavitev in razpravi v razredu, je bila predstavljena prva naloga - izdelava stripa ali plakata s programom Canva.

Čas, namenjen ustvarjanju plakatov/stripov: 2 učni uri (+ 1 ura za razlago orodij)

Proces:

1. Predstavitev in naloge

Ta predstavitev vključuje temo, o kateri smo se že pogovarjali v razredu, ter postopek in način ustvarjanja stripa. Na primer razlaga, kaj se pričakuje od stripa (npr. besedilo mora biti sestavljeno iz kratkih stavkov, potrebno je zaporedje dogodkov itd.)

Vsem učencem, ne glede na to, ali se bodo odločili za izdelavo plakata ali stripa, je bilo pojasnjeno naslednje, vendar je to postopek, ki ga je treba upoštevati pri izdelavi stripa.

2. Kreacija scenarija

Vsak učenec je moral najprej napisati scenarij, po katerem se bo ravnal v stripu. Scenarij poleg spodaj opisanih elementov vključuje tudi majhen odstavek o tem, o čem bo strip. V scenariju je bilo opredeljeno naslednje.

- a. Junaki
- b. Aktivnosti
- c. Dialogi med junaki

d. Scene

Različni prizori, ki se bodo odvijali, in v bistvu vsaka njihova stripovska plošča. (Vsak prizor se lahko razteza čez več kot eno ploščo).

3. **Oblikovanje zgodbe**

Ko so določili scenarij, junake, dogajanje in prizore, so morali učenci na papirju izdelati zgodbo.

4. **Kreiranje stripa ali posterja s Canvo**

Canva je enostavno za uporabo/intuitivno orodje, vendar je bila učna ura namenjena prikazu in razlagi, kako lahko učenci uporabijo Canvo za ustvarjanje stripa.

Učenci so delali v parih in vsak par se je odločil, ali bo ustvaril plakat ali strip.

Ustvarjeni plakati in stripi so bili predstavljeni v razredu, vendar bodo del sejma (Science Fair), ki bo potekal na šoli in na katerem bodo učenci predstavili svoje delo.

Orodje 2 – Kreacija glasbenih inštrumentov iz plastike kot del plesnega nastopa

Drugo orodje v celoti temelji na uprizoritveni umetnosti, zato lahko delamo z različnimi skupinami učencev. Končni rezultat je plesna predstava, ki je "work in progress", saj jo bodo učenci predstavili na našem letnem tekmovanju talentov, ki bo potekalo aprila 2023, vendar smo z nekaterimi učenci že delali na prvem koraku naloge, ki je izdelava glasbil na podlagi plastičnega materiala.

Za to so bili izbrani učenci, ki sodelujejo v naših plesnih in glasbenih klubih, ter učenci umetnosti in glasbe, ki so izdelali instrumente.

1. V razredih so pripravili predstavitev, katere namen je bil ozavestiti učence o problematiki onesnaževanja s plastiko in jih usmeriti v pravo miselnost.
2. Učence smo prosili, naj si doma ogledajo videoposnetek - Docuseries (pojasnjeno v zgornjem razdelku) o plastiki.
3. Učencem smo nato predvajali videoposnetke STOMP, da bi jih spodbudili k delu in da bi videli, kako lahko plastične materiale uporabimo kot del našega orkestra in kot del predstave.
4. Nato jim je bila predstavljena zamisel o predstavi - glasbena/plesna predstava za ozaveščanje o onesnaževanju s plastiko z uporabo glasbil, ustvarjenih iz plastičnih materialov. Tu so bili učenci povabljeni, da delijo svoje zamisli o tem, kako bi nam to lahko uspelo.
5. Učenci so nato dobili načrt, kako bo potekal postopek, in začeli smo z ustvarjanjem glasbil.
6. Učence, ki bi izdelovali glasbila, smo povabili, da izvedejo »brainstorming« in raziskujejo različne instrumente, ki bi jih lahko ustvarili iz plastičnih materialov.

Določen čas za kreacijo glasbenih inštrumentov: 2 učni uri

a. Kreacija glasbenih inštrumentov

Naša najpomembnejša naloga je bila zbiranje materiala za izdelavo instrumentov. Učenci so morali material prinesiti od doma, nekaj materiala (na primer suho hrano) pa smo jim priskrbeli mi.)

- Plastenke različnih velikosti (za ustvarjanje tolkal)
- Velike plastične steklenice za vodo (za ustvarjanje bobnov)

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

- Dolgi plastični tulci (zagotovljenih v šoli – za ustvarjanje posebnega bobna 😊)
- Stare plastične preproge (za uporabo namesto palic za unikatni boben in za držanje bobna skupaj)
- Stvari, ki smo jih potrebovali:
  - Gumbi
  - Kroglice
  - Sušena hrana (riž, leča, testenine, lešniki)
  - Škarje
  - Pištola za lepljenje
  - Plastični in papirni selotejp
  - Lijak
  - Akrilne barve
  - Barvni spreji
- Plastične posode so nato oprali, razkužili in posušili.
- Vsak učenec/skupina si izbere instrument, ki ga bo izdelal, in izbere različne materiale za različne vrste zvoka (visok/nizek itd.).
- Ko so bili instrumenti izdelani, so bili pobarvani z akrilnimi barvami in barvnimi spreji.
  - a. Instrumente smo nato predali učitelju glasbe in učencem orkestra, ki zdaj pišejo kratke pesmi z uporabo izdelanih instrumentov.
  - b. Ko je pesem dokončno oblikovana, se prenese v naš plesni klub, kjer učenci plesa pripravijo plesno predstavo.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

• IES CID Campeador

Orodje 1

Načrt učne ure:

UPORABA UMETNOSTI KOT ORODJA ZA REŠEVANJE PROBLEMA PLASTIKE

PROJEKT

- ZASNOVATI IN IZDELATI "FALLO" KOT NAČIN OZAVEŠČANJA O PORABI PLASTIKE

CILJI:

- Izvedba projekta, ki vključuje uporabo umetniških del, da bi razmislili o količini plastike, ki jo uporabljamo.
- razumeti pomen valencijske tradicije.
- Povečati medkulturno ozaveščenost.
- vaditi pisno in vizualno razumevanje.
- Pripraviti umetniški projekt, ki bo temeljil na prostornosti in prostoru.
- Načrtovanje projekta, spoznavanje različnih korakov in postopkov.
- Pripraviti pisna besedila, ki spremljajo slike na določeno temo.

NIVO:

- Sekundarni (nižji ali višji)

ČAS:

- 2 uri za pripravljalne aktivnosti
- 20 ur (približno) za oblikovanje in kreiranje »Falle«

MATERIALI:

- Delovni listi z osnovnimi informacijami in dejavnostmi
- Slike in videoposnetki s priloženih povezav
- Les, barve, papir, karton in reciklirana plastika

UVOD

"Falla" je efimerski umetniški spomenik, ki je namenjen sežigu. Izdelujejo se med tradicionalnimi prazniki, ki potekajo v Valencii v Španiji v mesecu marcu. Združujejo umetnost in družbeno satiro ali družbeno obtožbo. Predlagamo, da to orodje uporabite pri pouku umetnosti v šolah kot prijeten projekt, ki lahko ozavešča o porabi plastike v naši družbi.

POSTOPEK

<p>1. Uvod (15 minut)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Učenci z »brainstormingom« podajo ideje o kulturnih praznovanjih, ki jih poznajo - opišejo praznovanja (kaj se dogaja, kdo sodeluje, kdaj, kje itd.). Učencem pokažemo slike Fallas (www.fallas.com), učenci pa poskušajo samo na podlagi slik priti do čim več informacij (kaj je to? kje je to? čemu je to namenjeno?) To lahko izvedete v majhnih skupinah ali s celim razredom. Učitelj razloži, kaj so fallas, pri čemer uporabi zagotovljene osnovne informacije - "Kot morda veste (ali pa tudi ne), je glavno praznovanje mesta Valencia v Španiji osredotočeno na te spomenike, imenovane fallas. Ta tradicija traja že od sredine 18. stoletja in poteka na predvečer dneva sv. Ker je sveti Jožef zavetnik tesarjev, so za praznovanje tega dne prižgali majhne ognje. Pri tem so sežigali neuporabljen ali preostali les iz svojih delavnic. Sčasoma so začeli izdelovati majhne figure kot obliko satire ali družbene obsodbe znanih članov družbe." <ol style="list-style-type: none"> Elementi praznovanja. Da bi predstavili različne elemente tega praznika, učenci v parih ugibajo definicije, ki ustrezajo različnim elementom, in jih povežejo z ustrezno podobo: <table border="1" data-bbox="431 1119 1466 1577"> <thead> <tr> <th>Element</th> <th>Definicija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fallera</td> <td>Ženska, ki je oblečena v tradicionalno nošo in sodeluje pri praznovanju.</td> </tr> <tr> <td>Mascletà</td> <td>"Koncert", na katerem glasbo nadomestijo hrup in eksplozije.</td> </tr> <tr> <td>Ninot</td> <td>Figura v Falli</td> </tr> <tr> <td>Castillo</td> <td>Iz ognjemetov ognjemetna kompozicija svetlobe in zvoka. Vedno se prireditev odvija ponoči.</td> </tr> <tr> <td>Cremà</td> <td>Prireditev na kateri se Falla zažge. Zgodi se zadnjo noč praznovanja.</td> </tr> </tbody> </table>	Element	Definicija	Fallera	Ženska, ki je oblečena v tradicionalno nošo in sodeluje pri praznovanju.	Mascletà	"Koncert", na katerem glasbo nadomestijo hrup in eksplozije.	Ninot	Figura v Falli	Castillo	Iz ognjemetov ognjemetna kompozicija svetlobe in zvoka. Vedno se prireditev odvija ponoči.	Cremà	Prireditev na kateri se Falla zažge. Zgodi se zadnjo noč praznovanja.
Element	Definicija												
Fallera	Ženska, ki je oblečena v tradicionalno nošo in sodeluje pri praznovanju.												
Mascletà	"Koncert", na katerem glasbo nadomestijo hrup in eksplozije.												
Ninot	Figura v Falli												
Castillo	Iz ognjemetov ognjemetna kompozicija svetlobe in zvoka. Vedno se prireditev odvija ponoči.												
Cremà	Prireditev na kateri se Falla zažge. Zgodi se zadnjo noč praznovanja.												
<p>2. Brainstorming: Odpiranje vprašanj in idej s strani dijakov</p>	<ol style="list-style-type: none"> Učitelj preveri prejšnjo nalogo in vpraša, kateri elementi so povezani z ognjem. Nato učenci izvedejo brainstorming, ali je v njihovi državi kakšno praznovanje, povezano z "ognjem". Učenci preberejo besedilo avstralskega študenta, ki je s skupino prijateljev 												

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

	<p>doživel Fallas v Valencii. Pozorni naj bodo na to, kaj Johna pri tem praznovanju najbolj pretrese, in se o tem pogovorijo v manjših skupinah. Ali se strinjajo z Johnom?</p> <p><i>“To je zelo zanimiv praznik. Zgodi se na začetku pomladi. Po ulicah po vsem mestu hodi velika množica ljudi, ki si tako podnevi kot ponoči ogledujejo Fallas. Skoraj vse ulice v mestu imajo svojo Fallo, no, dve Falli, saj je ena za odrasle in druga za dojenčke. Slišite lahko tudi eksplozije bangerjev. sprva me je bilo tega hrupa strah, zdaj pa sem se ga že navadil. Včasih ti poredni otroci mečejo bakle v bližino nog in se smeji. Moj prijatelj je zaradi tega zelo jezen, vendar me to ne moti, saj to počnejo le za zabavo, brez slabega namena, saj se zdi, da to tu nikogar ne moti. Fallasi so presenetljivi, ogromni in barviti, pa tudi smešni so!</i></p> <p><i>Imajo komične figure, ki predstavljajo kritiko družbe, slavnih osebnosti, aktualnih dogodkov ... opozarjajo na težave, vendar jih obravnavajo z veliko humorja. Slaba stvar je, da jih ob koncu tedna sežgejo. Ne razumem tega, zakaj bi hoteli vsako leto zažgati ta umetniška dela.?”</i></p> <p>3. V istih skupinah poskušajo učenci najti odgovor na Johnovo zadnje vprašanje: <i>“Zakaj bi želeli te umetnine iz leta v leto sežigati??”</i></p> <p>4. Različne skupine izrazijo svoja mnenja. Če nobena skupina ne najde pravega odgovora, ga poda učitelj: <i>“Sežiganje "fallas" je simbol uničenja vsega slabega iz prejšnjega leta, da bi se pomlad začela na nov način.”</i></p>
<p>Predstavitev cilja projekta</p>	<p>1. Učitelj pokaže otroško fallo s spletne strani www.fallas.com in prebere naslednje besedilo: <i>“ V petdesetih letih prejšnjega stoletja so otroci sami gradili svoje falle, vendar so sčasoma falle postale bolj zapletene in to se je spremenilo. Dandanes je običajno, da številne šole zgradijo svoje lastne falle, ki se zažgejo na zadnji dan pouka pred počitnicami. Pri tem učenci prispevajo k ustvarjanju svojih ročno izdelanih "ninotov". Vsi ninoti ali figure se sestavijo skupaj in se prilagodijo šolski "Falli".</i></p> <p>2. Predstavitev fotografije falle šole IES CID Campeador</p>
<p>Navodila za</p>	<p>Učitelj predstavi nalogo:</p>

kontekst projekta	<i>"Predstavljajte si, da so vas najeli za načrtovanje in gradnjo centra FALLA v vaši državi. To bo zadnja naloga tega projekta. Tema bo PROBLEM PREVELIKE UPORABE PLASTIKE! Pri njeni gradnji je treba uporabiti reciklirane materiale."</i>
Prvi korak: Raziskava	Ker naj bi bila gradnja spomenika orodje za razmislek z različnih področij o enem od največjih izzivov naše družbe, je treba pred gradnjo spomenika in tudi med njo pri različnih predmetih razviti raziskave o "problemu plastike v naši družbi". Treba je razmišljati, poskušati razumeti problem in njegove posledice. Za to bi bilo izredno priporočljivo, če bi različni predmeti uskladili dejavnosti na to temo.
Drugi korak: Oblikovanje predhodne skice	Učenci oblikujejo skico, ki vsebuje čim več podrobnosti. Po možnosti naj bodo vključene tudi končne barve.
Tretji korak: Oblikovanje strukture	Učenci s pomočjo učitelja izdelajo risbo konstrukcije, ki vključuje vse podrobnosti, kot so mere, materiali itd.
Četrty korak: Izgradnja strukture	V tem koraku projekta je treba pripraviti gradivo. Po razdelitvi gradbenih nalog med učence se zgradi konstrukcija "Falla".
Peti korak: Finalizacija strukture	Zaključna dela falle vključujejo montažo in barvanje konstrukcije.
Šesti korak: Oblikovanje figur	Oblikovanje elementov in figur.
Sedmi korak: Dodajanje besedila	Pisanje sloganov, ki se lahko dodajo slikam in osmislijo celoten projekt.
Osmi korak: Namestitev Falle	Na dan in na kraju, ki sta bila določena za ta šolski dogodek, celotna skupina "Falla" pripravijo učenci po navodilih učiteljev. Dodajo se tudi napisana besedila s slogani.
Deveti korak: Cremà Zažiganje Falle	Da bi zaključili končni projekt, se po pridobitvi potrebnih dovoljenj in pod nadzorom gasilcev šola zbere okoli "Falle", ki jo zažgejo.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Orodje 2

PRIPOVEDOVANJE ZGODB

NAČRT UČNE URE:

ZGODBA Z LUTKAMI O PLASTIKI V OCEANU

PROJEKT:

OBLIKOVANJE IN IZDELAVA LUTK IZ RECIKLIRANIH PLASTENK ZA PRIPOVEDOVANJE ZGODBE O ONESNAŽEVANJU MORJA S PLASTIKO.

CILJI:

- Izvedba projekta, ki bo vključeval uporabo umetnosti in pripovedovanja zgodb, da bi razmislili o količini plastike, ki konča v oceanu.
- Spodbujanje ustvarjalnosti in domišljije.
- Ozaveščanje mladih učencev o okolju, da bodo razumeli pomen prizadevanj za trajnostni planet.
- Ozavestiti drugačen način pripovedovanja, predstavljanja in vizualizacije zgodb.
- Uporabljati vid in koordinacijo rok za upravljanje in raziskovanje predmetov.
- Izboljšati odnose in sodelovanje med vrstniki.
- Načrtovati projekt z razumevanjem različnih korakov in postopkov.

NIVO:

- Sekundarni (nižji)
- Dijaki 2. in 3. letnika srednje šole bodo pripravili in izvedli ta projekt za dijake 1. letnika, ki pri predmetu Interdisciplinarni projekt obravnavajo skrb za okolje.

ČAS:

- 8 srečanj
- Pri prvih treh srečanjih učenci preberejo zgodbo ter oblikujejo in izberejo materiale za izdelavo lutk.

- Na 4., 5. in 6. srečanju izdelajo in okrasijo lutke ter okrasijo scensko ozadje in atrezzo.
- V 7. in 8. uri si učenci razdelijo vloge, vadijo in nastopajo pred občinstvom.

MATERIALI:

- Delovni listi z zgodbo " The Lump"
- Reciklirane steklenice in druga reciklirana plastika
- Barve, papir, karton, lepilni trak, lepilo, lesene palčke (barbacue/čokoladice), čopiči, nalepke, bleščice...
- Modra tkanina za pokrivanje lutkarjev

UVOD

Pripovedovanje zgodb z lutkami je zanimiva ideja za odrasle in otroke. Ko je otrok pred lutko, se z njo pogovarja, smeje, premika in spodbuja svojo domišljijo in fantazijo. Nemogoče je mirovati pred likom, ki lahko odpre vrata v svet sanj, kjer je vse mogoče. Medtem pa je okoljska vzgoja res pomembna, saj z vzgojo otrok vzgajamo državljane, ki bodo odgovorni, državljanski, zavestni in skrbni.

Če to združimo, bomo s pripovedovanjem zgodb z lutkami in okoljsko vzgojo dosegli več ciljev, na primer naučili jih bomo vrednote odgovornosti ali jih ozavestili o moči vsakega posameznika pri ustvarjanju boljšega sveta.

POSTOPEK

Uvod	Branje zgodbe " <i>The Lump</i> " Učitelj angleščine priskrbi kopije zgodbe. Zgodba se bere doma kot domača naloga.
Predstavitev cilja projekta	Učencem povemo, da bodo to zgodbo predstavili z lutkami, ki jih bodo sami oblikovali in izdelali. Oblikovati bodo morali kulise ali ozadje za igro ter jo vaditi in igrati za razred 1. letnika. Upoštevati bodo morali, da je cilj projekta razmislek o količini plastike, ki jo mečemo v ocean, in njenih posledicah.
Oblikovanje lutk in določanje različnih vlog	Učencem so dodeljene različne vloge. Na voljo je 7 likov. <ul style="list-style-type: none"> • Angelfish • Njena mama

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

	<ul style="list-style-type: none"> • Njen dedek • Gospa kit • Želva, ki ima okoli oklepa prilepljeno nekaj plastike • Čajka • Morski pes • Skrivnostna kepa (plastični odpadki) <p>Zgodba se odigra v razredu. Nato se učenci razdelijo v manjše skupine. Vsaka skupina oblikuje lik (lutko) in se odloči, katere reciklirane plastične materiale bo uporabila in kako jih bo izdelala.</p> <p>Učitelj priskrbi nekaj fotografij, ki so v pomoč pri zamislih.</p>
Izdelava in okraševanje lutk	Vsaka skupina izdelava lutko ali lik in ga okraši po načrtu.
Oblikovanje okraševanje scene »attrezzo«	<p>Učenci oblikujejo in okrasijo kulise za odrsko ozadje.</p> <p>V zgodbi se bo občasno pojavilo več plastičnih predmetov: plastične vrečke, skodelice, slamice, igrače in plastična embalaža, ki bodo pomagali pri pripovedovanju zgodbe.</p>
Porazdelitev vlog in vaja	<p>Na tej stopnji so učencem dodeljene vloge. Razdeljeni bodo na lutkarje, govornike in atrezzo.</p> <p>Pri pripravi predstave bo potrebno sodelovanje učiteljev angleščine in dramske igre.</p> <p>Potrebna bo vaja, kako upravljati z lutkami hkrati s tem, ko igralci in igralko z glasom pripovedujejo zgodbo, in koordinacija vseh teh igralcev in igralk bo zahtevala nekaj truda.</p>
IZVEDBA	<p>Učenci predstavijo zgodbo pred razredom 1. letnika.</p> <p>V šoli je treba rezervirati ali pripraviti primeren prostor ali če bo predstava izvedena na igrišču, je treba pripraviti stole in oder.</p>

TRANSCRIPT ZGODBE “ The Lump”

Dedek:

‘Anglefish, v našem morju moraš biti pozoren na nekaj velikega in strašljivega. Je ogromen in ima grude vseh oblik in velikosti, pravijo, da se lahko preobleče v različne preobleke. Ena jegulja mi je nekoč povedala, da jo je videla in zbežala, ta skrivnostna gruda je bila siva, bela, modra in rdeča. Prikrade se do bitij, ki le plavajo, jih zgrabi in označi, saj je zelo močna. Ni znakov oči, ust ali nosu, vendar sem slišal, da raste in raste in raste ...’

Pripovedovalec:

Angel je bil previden. Skrivnostno bitje, ki je tako veliko in zlobno?

Anglefish:

"Dedek, preveril bom, ali je to res.

Bom detektiv in bom iskal sledi."

Pripovedovalec:

Zato se je odpravila na pot z načrtom, da ji ne bo spodletelo.

Prva uganka, ki jo je bilo treba rešiti, je bila, čigav je ta rep?

Angelfish:

"Nekaj tako velikega mora biti kraljica morja.

Gospa Whale, gospa Whale, mi lahko pomagate?

Veliko veste, ste zelo dobra učiteljica.

Ali veste kaj o tem skrivnostnem bitju?"

Gospa Whale:

"Videla sem ga! Tako velik, da ga tvoje oči ne morejo sprejeti.

Ves čas raste, težko si je predstavljati.

Iskala sem obraz, a ga ni bilo mogoče najti.

Ne poje in ne govori, ta stvar ne proizvaja zvokov!"

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Angelfish:

*"Ničesar, s čimer bi se lahko pogovarjal, nobenega obraza, ki bi ga poznal,
vse večja in večja je rasla in rasla.
Da, da, to, kar praviš, mora biti res,
Dedek mi je povedal isto kot tebi."*

Pripovedovalec:

Ravno ko je Angel pomislil: *"Ta stvar dela nekaj čudnega,"*
se je iz sence pojavila želva.

Angelfish

*"Želva, o, želva, ali mi lahko pomagaš?
Si slišal za gomolj, ki plava naokoli?"*

Želva:

*"Ta zver je najhujša, vidiš, kaj je naredila?
Priplaval sem do nečesa, za kar sem mislil, da je ligenj,
ko se je ta stvar nenadoma ovila okoli moje školjke.
Stisnila me je, in kot lahko vidiš, sem obtičal z njo."*

Angelfish:

*"Ta stvar se pritrди, da bi lahko žvečila?
Pomagaj si mi s še enim namigom.
Da, da, to, kar pravite, mora biti res,
Dedek mi je povedal isto kot tebi."*

Pripovedovalec:

In potem, ker morje ni nikoli dolgočasno,
je tik mimo Angela plaval... galeb?!

Angelfish:

*"Galeb! Galeb! Ali bi nam lahko pomagal?
Ali veste, da obstaja to čudno bitje?"*

Galeb:

Nekaj neravnega in zelo obsežnega...
"Videl sem ga iz zraka, ko sem letel mimo.
Ogromna razpotegnjena stvar je videti precej čudno.
Je rdeča, zelena, modra, rumena, bela, črna, oranžna.
Barve so lepe, vendar ni prav nič očarljivo.
Novi koščki se pojavljajo z zaskrbljujočo hitrostjo!"

Angelfish:

"Toliko, da je videti kot enolončnica,
da je rdeča, bela, oranžna in modra.
Da, da, to, kar praviš, mora biti res.
Dedek mi je govoril isto kot tebi!"

Galeb:

"Tam je, niste daleč.
Zdi se, da pluje proti zalivu."

Pripovedovalec:

Angel je bil ustreljen, čas je, da ugotovimo resnico.
BUMF! Udarila je v velikanski zob!

Morski pes:

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

»Pozdravljeni, in kako se imate?«

Angelfish:

Katera me bolj straši?

"Morski pes, potrebujem tvojo pomoč!

V oceanu je nenavadno bitje, nekakšna zver,

tam je in si išče kosilo za malico."

Morski pes:

"Nekaj namerava prevzeti oblast namesto mene?

Tega ne bom dovolil, to je moje morje!"

Pripovedovalec:

Skupaj so se odpravili proti ogromni gomili.

Zaradi njene prisotnosti je bil gospod morski pes zelo nejevoljen.

Kot je napovedal galeb, bo kmalu vse te "stvari

raztresena po vodi in je oteževala plavanje.

Morski pes je bil pogumen, njegov rep pa je migal,

grizljal je grudico, nato pa je takoj zbolel!

Morski pes:

"Ta kraj mi ni všeč, ne bom ostal tukaj.

Zbogom, Angelfish."

Pripovedovalec:

Pobegnil je proti domu.

Angel razmišlja.

Angelfish:

"Sledil sem vsaki sledi. Morski pes je ugriznil stvar, zaradi česar je bruhal.

Morski pes je rekel, da nima obraza, torej nikogar ni poznala.

Da je bil velik in je rasel, rasel in rasel.

Želva je rekla, da se bo prijela in žvečila.

Galeb je rekel, da je stvar videti kot enolončnica.

Dedek je rekel, da je bila bela, siva in modra.

Želim si, da ne bi bilo tako, vendar je ta stvar resnična.

Kaj naj storim zdaj, ko sem tukaj?

Kako naj pobegnem?"

Pripovedovalec:

Takrat se je ujela,

ni mogla plavati in jo je vlekla.

Uboga angelfish, tega ni načrtovala,

ko se je v vodi pojavila velika roka.

Zagrabila jo je,

in jo potegnila iz vode.

Angelfish's mum:

»Znebimo se tega«

Pripovedovalec:

je rekla mama svoji hčerki.

S stisnjenimi očmi je bila preveč prestrašena, da bi videla,

vendar je bila v nekaj sekundah osvobojena.

Mama je rekla ...

Angelfish's Mum:

"Težava z vso to plastiko

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

je, da jo živali pojedjo in zbolijo.

Ali pa jih ujame in poškoduje, tako da ne morejo pobegniti.

Včasih jih najdemo in niso v dobrem stanju."

Angelfish:

»Ampak moramo pomagati!«

Angelfish:

"Recikliranje je dober način za začetek.

Veliko stvari, ki jih imamo, lahko ponovno uporabimo.

Plastične vrečke, skodelice in slamice lahko uporabimo."

"Vem, da lahko dobim prav toliko veselja,

ko se igram z rabljeno igračo."

"Zmanjšamo lahko količino uporabljenih in kupljenih plastike

in vse te stvari nam bodo pri tem zelo pomagale.

Zgrabimo nekaj od tega in odnesimo stran,

danes bomo pomagali očistiti ocean."

Pripovedovalec:

Angel je pohitel domov in zbral vse okoli sebe.

Angelfish:

"Povedati ti moram, kaj sem našel!

Dedek, sledil sem vsaki sledi,

vse, kar si mi povedal, je bilo res,

ampak ta stvar nas ne bo pojedla, ni hrana,

vendar je to velik problem, to sem razumel.

Držati se moramo stran, tako nevarna je,

*pravijo ji plastika in je povzročila razburjenje.
Zemeljska bitja pravijo, da jo bodo odnesli,
vendar opozorimo naše prijatelje od morskih globin do zaliva.
Upam, da bodo ta kopenska bitja fantastična
tako, da bodo poskrbela, da bodo očistila svojo plastiko!"*

<https://www.youtube.com/c/RubbishReads>

Izvirna zgodba za najmlajše o onesnaževanju morja in o tem, kako lahko pomagamo, je delo Rubbish Reads, ki ustvarja dostopne in zabavne videoposnetke z izvirno vsebino za otroke ter jih uči o okolju in preprostih spremembah, s katerimi lahko od doma pomagajo našemu planetu.

• BC NAKLO Slovenia

Orodje 1

RAZSTAVA

• PRVI KORAK: NAČRTOVANJE

- Z učenci v razredu razpravljajte o problemu onesnaževanja s plastiko.
- Predlagajte izdelavo razstave na to temo (na primer: »PLASTIC POLLUTION: CAUSES, CONSEQUENCES & SOLUTIONS«).
- Razmislite o dejavnostih in končnem pogledu na razstavo (plakati, videoposnetki, predmeti, kraj, čas ...).
- Zapišite dogovorjene vidike teme in skupine (učence), ki se bodo z njimi ukvarjali.

• DRUGI KORAK: IZVAJANJE AKTIVNOSTI

Spremljanje in podpora učencem pri delu v skupinah, zagotavljanje materialov, virov in stikov, če je to potrebno, spodbujanje samostojnega dela.

• TRETJI KORAK: REZULTAT – PRIPRAVA RAZSTAVE

V pripravo razstave vključite študente, sodelavce in osebje.

• ČETRTI KORAK: DISEMINACIJA

Poskrbite, da bo razstava dosegla čim širše občinstvo: organizirajte odprtje, ogled razstave v različnih skupinah itd. Prosite kolege, naj razstavo vključijo v svoje poučevanje: njihovi učenci si lahko ogledajo razstavo in na njeni podlagi pripravijo delovni list. Razstavo vključite v vse dogodke, ki potekajo na

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

šoli/instituciji (mobilnosti, gostje, dnevi odprtih vrat za potencialne učence, konference učiteljev in staršev itd.).

- **RAZMISLEK O DELU Z ORODJEM V RAZREDU**

Učenci so aktivno sodelovali in bili motivirani za delo na tej temi. Dejavnosti so zajemale širok spekter učnih stilov, rezultat pa je bila barvita in dobro sprejeta razstava v šolskih prostorih. Razstava je bila uporabljena kot pripomoček za druge razrede (za iskanje informacij, opravljanje nalog, delovnih listov itd.). Na odprtju so učenci pripravili predstavitev.

Orodje 2

ČASOPIS

- **PRVI KORAK: AKTIVACIJA DIJAKOV IN ZAPOSLENIH**

Poiščite nekaj kolegov, ki bodo v vsaj enem od svojih razredov izvedli vsaj eno dejavnost, povezano s plastiko. Uporabite vse šolske dogodke ali dejavnosti, ki bi se lahko osredotočili na plastiko (projektni dnevi/tedni, terensko delo, izleti itd.) Načrtujte in dajte učencem navodila za pripravo rezultatov teh dejavnosti (poročila, članki, intervjuji, besedne igre, uganke, fotografije, ilustracije ...).

- **DRUGI KORAK: PRIPRAVA ČASOPISA**

Zbiranje prispevkov, urejanje, lektoriranje, razvrščanje v razdelke itd. Vključite nekaj učencev in/ali sodelavcev. Če je mogoče, ga strokovno opremito in natisnite. Naredite Pdf in ga objavite na spletni strani šole.

- **TRETJI KORAK: DISEMINACIJA**

Spodbujajte uporabo v razredu: učenci naj berejo prispevke in pišejo razmišljanja in/ali izkušnje, izvajajo besedne igre in uganke itd.

- **REFLEKSIJA NA DELO Z ORODJEM V RAZREDU**

Številni učenci in osebje so sodelovali pri različnih dejavnostih (projektni teden, likovni pouk itd.). Obravnavani so bili različni učni stili, zato so bili učenci aktivno vključeni in motivirani za delo na temi. Revija je na voljo v elektronski in tiskani različici in se lahko uporablja za predstavitev institucij našim partnerjem, strankam, gostom na področju mobilnosti in drugim. Kljub vse večji težnji po uporabi elektronskih orodij in rezultatov je tiskana različica še vedno izjemno uporabna pri neposrednem nagovarjanju partnerjev, strank in gostov na srečanjih v živo. Prav tako se je prek revije dodatno povečala ozaveščenost občinstva, ki ni neposredno sodelovalo v projektu.

“The most environmentally friendly product is the one you didn’t buy.”

Joshua Becker

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

IV PRIMERI IZVAJANJA IN OCENJEVANJA

● E-GIMNAZIJA SERBIA

IZVAJANJE

Kmalu bomo obiskali partnersko fakulteto (FTN Fakulteta za tehnične vede/Oddelek za proizvodno strojništvo), kjer bodo dijaki spoznali naprednejše dejavnosti na področju tehnike in tehnologije 3D modeliranja in tiskanja.

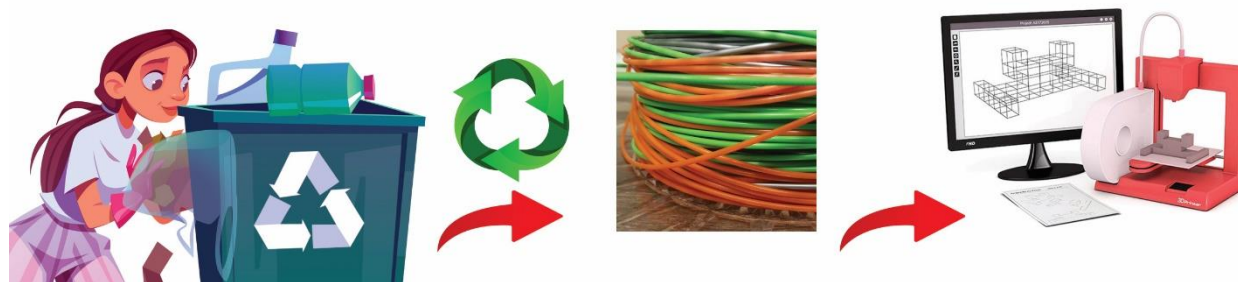

Izbrali bomo umetniško delo iz zgodovine umetnosti, ki ga bodo učenci modelirali v 3D obliki v računalniškem programu za 3D modeliranje. Učenci spoznajo nov program in se ga naučijo. Neposredno sodelujejo pri delu na izdelavi replike umetniškega dela in izvedbi projekta, v katerega so vključeni. 3D-tiskalnik bo natisnil repliko izbranega umetniškega dela z uporabo polnila, ki smo ga pridobili z zbiranjem embalaže PET. Iz odpadkov bomo dobili umetniško delo.

Filament je pravzaprav žica iz plastike ali kakšnega drugega materiala, ki jo 3D-tiskalnik stopi in iz stopljenega materiala ulije ali "natisne" tridimenzionalne predmete. Glede na to, kaj tiskamo, bomo uporabili ustrezno vrsto filameta, da bo imel predmet, ki ga bomo izdelali, ustrezne, želene lastnosti in značilnosti. PET je dober material za 3D tiskanje. Materiali, iz katerih se izdelujejo filamenti za 3D tiskalnike, so PLA, ABS, PVA, PET, PETT, HIPS, najlon, les, peščenjak, kovina, magnetni železni PLA (PLA z magnetnimi lastnostmi), prevodni PLA (PLA, ki lahko vodi elektriko), ogljikova vlakna, prožni/TPE (prožni filamenti), žareči v temi (filamenti, ki žarijo v temi) itd.

Seznanjanje dijakov s tehnologijo predelave polimerov iz zbranih odpadkov (partnerska fakulteta FTN), obisk fakultete in gostujočih predavateljev na šoli. Oblikovalec 3D modeliranja, ki pomeni predavatelja, ki bo dijake usposobil za delo na novem nepedagoškem programu (ki se ne poučuje po učnem načrtu v srednjih šolah).

OCENJEVANJE

Po končanih dejavnostih smo učence in učitelje prosili za povratne informacije o dejavnostih, ki so bile izvedene v okviru ozaveščanja o onesnaževanju s plastiko.

Učenci so menili, da sta bila izdelava in oblikovanje škatel zelo zanimiva, uporabna in koristna. Prav tako so uživali pri izdelavi PP predstavitev, raziskovanju in prizadevanju za zmanjšanje uporabe plastike.

Poleg tega se veselijo zaključnega dela, ko bodo odšli na partnersko fakulteto (FTN) in opravili zadnji korak izdelave 3D modelov ter modeliranja in tiskanja.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

- **PGMS Cyprus**

- **IZVAJANJE**

Posterji in stripi / Digitalna umetnost

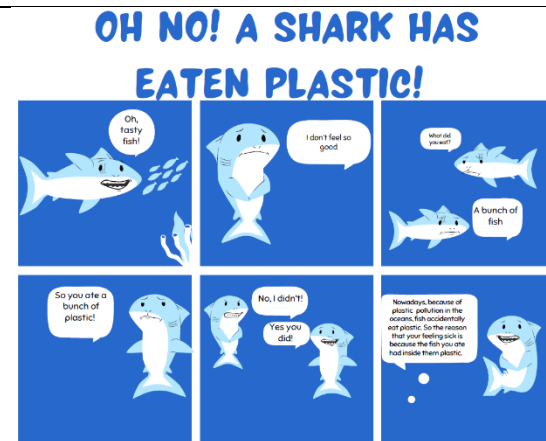
Spodaj si lahko ogledate vzorce digitalne umetnosti (plakatov in stripov), ki so jih ustvarili učenci, ter fotografije, posnete med enim od tečajev. Plakati in stripi bodo razstavljeni na znanstvenem sejmu.

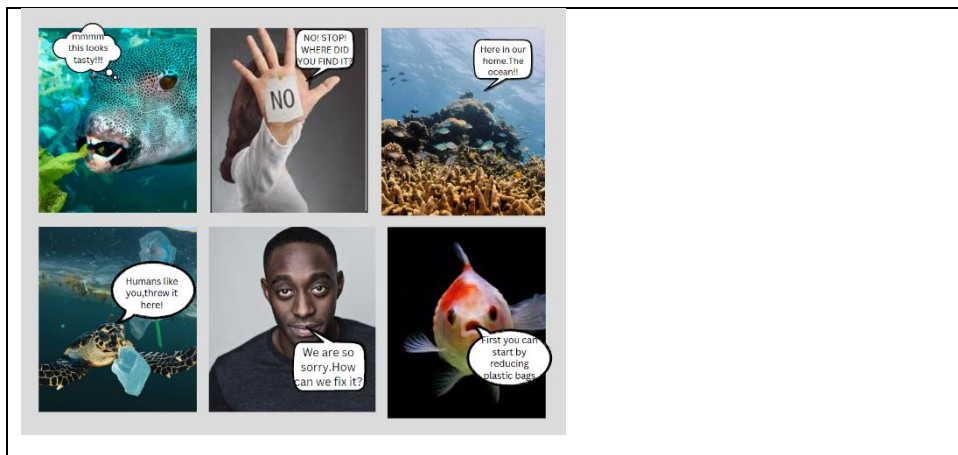

<p>Posterji</p>		

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Stripi

Glasbeni inštrumenti

Spodaj si lahko ogledate slike med ustvarjanjem glasbil in dokončana glasbila.

Glasbila bodo predstavljena na znanstvenem sejmu in uporabljena pri plesni predstavi, ki bo predstavljena na naši oddaji talentov.

Izdelava glasbil iz plastičnih posodic za suho hrano in kroglic

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Barvanje glasbenih inštrumentov

Ocenjevanje

Po končanih dejavnostih smo učence in učitelje prosili za povratne informacije o dejavnostih, ki so jih izvedli v okviru ozaveščanja o onesnaževanju s plastiko.

Učenci so menili, da je bilo ustvarjanje glasbil bolj zabavno kot plakatiranje. Dejstvo, da so iz materialov, ki bi jih nekoč zavrgli, ustvarili nekaj uporabnega in zabavnega, jim je bilo zelo zanimivo.

Učenci, ki so ustvarjali glasbila, so menili, da je to boljši način, kako pomagati pri zmanjševanju onesnaževanja in spoznati, da ima pri zmanjševanju plastike veliko vlogo tudi ponovna uporaba in ne le recikliranje.

Po drugi strani so učenci, ki so se ukvarjali z dejavnostjo s plakati in stripi, menili, da je njihova naloga bolj pomagala pri ozaveščanju kot pa pri zmanjševanju uporabe plastike.

Dejansko ustvarjanje glasbil je potekalo dve pedagoški uri, pri čemer so nekateri učenci ugotovili, da je bilo časa premalo in da bi si želeli nekaj dodatnega časa.

Tudi za izdelavo plakatov in stripov sta bili namenjeni dve učni uri, učenci pa so menili, da je čas zadostoval za izvedbo naloge.

Dodatni komentarji dijakov v zvezi z aktivnostjo – glasbeni inštrumenti:

- *"Da lahko ljudje ustvarijo glasbene instrumente, s katerimi učinkovito preživljajo svoj čas z materiali, ki jih najdejo v okolju okoli sebe, in hkrati pomagajo ustvariti bolj trajnostno Zemljo."*
- *"Da lahko na zabaven način na nek način pomagamo okolju."*
- *"Da smo dobili priložnost pomagati pri tem projektu in tudi ponovno uporabiti plastične materiale s pomočjo umetnosti."*
- *"Zelo zanimivo je bilo, kako so različni instrumenti zveneli, vendar bi radi videli še več možnosti za izdelavo instrumentov iz plastičnih materialov."*

Dodatni komentarji dijakov v vezi z aktivnostjo – posterji in stripi

- *"Pri tej dejavnosti mi je bilo najbolj všeč, da so ljudje našli načine, kako rešiti plastiko in z eko opeko itd. narediti plastiko, ki je ni mogoče reciklirati, ponovno uporabno."*
- *"Učenje novih stvari in kako ustvariti lepe plakate, ki pritegnejo pozornost drugih ljudi."*
- *"Sodelovati sem moral s prijatelji pri ustvarjanju ustvarjalnega stripa, da bi druge ljudi poučil o mikroplastiki"*
- *"Zdi se mi, da bi morali namesto izdelovanja plakatov in zapravljanja časa za to dejansko izdelati nekaj, kar bo pomagalo okolju, na primer eko opeke!!!"*

Glede povratnih informacij učiteljev so učitelji likovne vzgoje in glasbe menili, da je bila dejavnost zanimiva in zabavna. Na vprašanje, ali bi to dejavnost uporabili tudi v prihodnje, so odgovorili pozitivno.

Vsi učitelji so na vprašanje, kaj bi od teh dejavnosti odnesli, odgovorili, da je mogoče veliko narediti tako ustvarjalno kot praktično, tako pri pomoči pri ozaveščanju kot pri zmanjševanju onesnaževanja s plastiko. Prav tako so pozitivno odgovorili na vprašanja o tem, da so jim dejavnosti dale nove ideje in nov pristop k njihovemu področju prakse.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

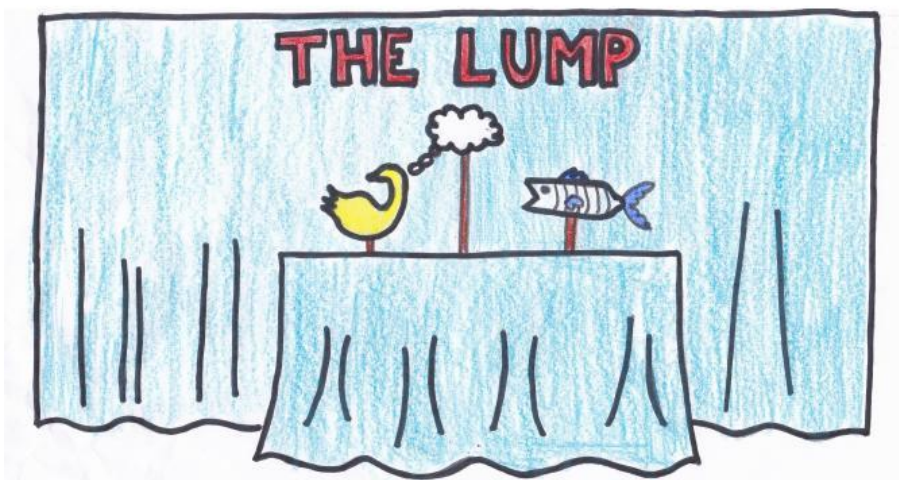
- **IES CID Campeador Spain**

PRIMERI PRIHODNJEGA IZVAJANJA ORODJA 2 NA NAŠI ŠOLI

Ideje za izdelavo in okrasitev lutk

- **Zamisli za oblikovanje odrskega ozadja**

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

IZVAJANJE

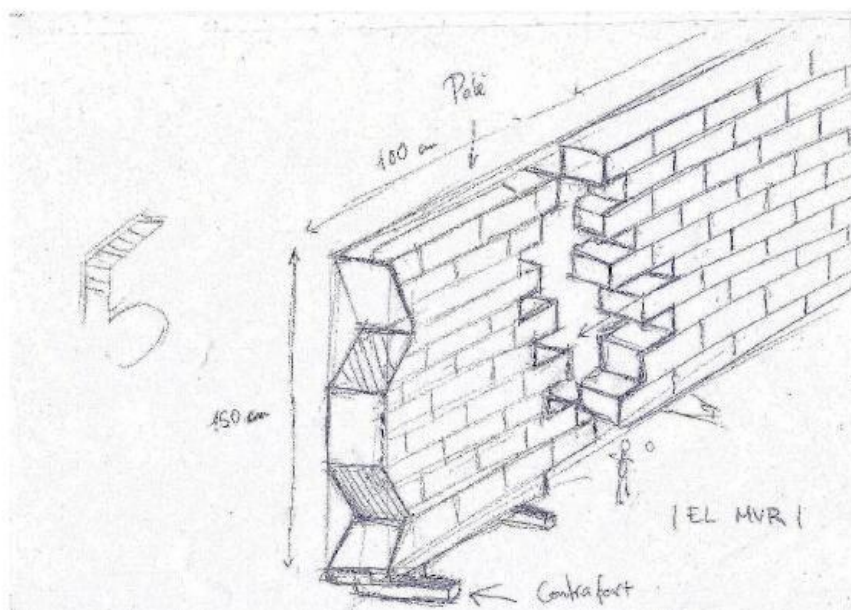
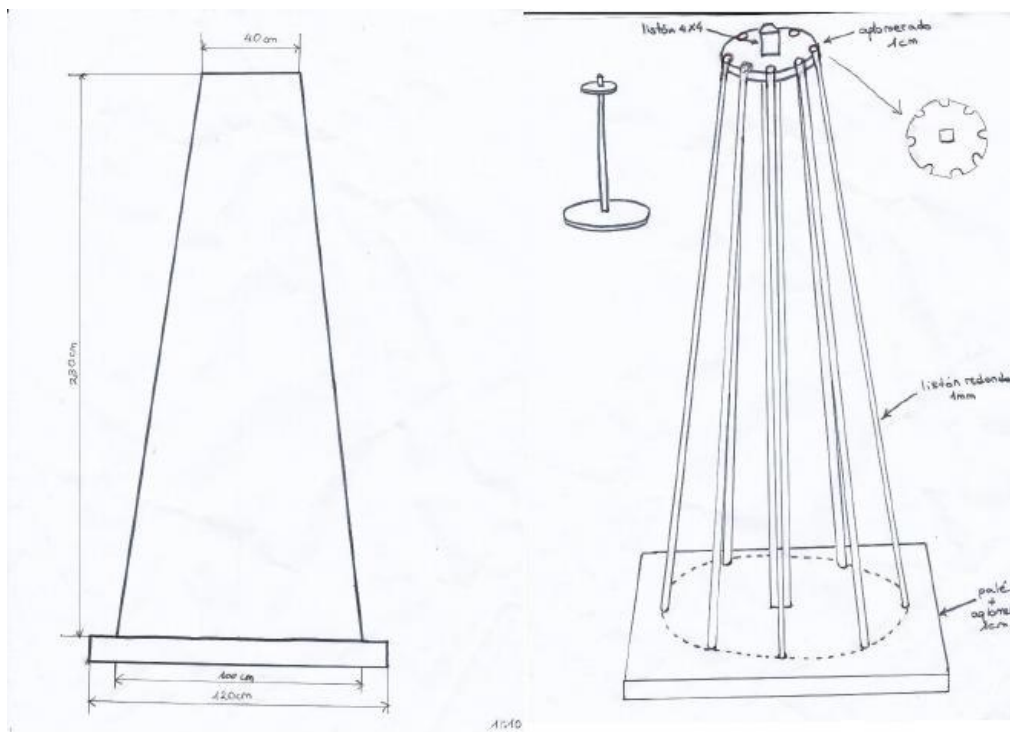
- Prvi korak: raziskovanje

Ker naj bi bila gradnja spomenika orodje za razmislek z različnih področij o enem od največjih izzivov naše družbe, je treba pred gradnjo spomenika in tudi med njo pri različnih predmetih razviti raziskave o "problemu plastike v naši družbi". Treba je razmišljati, poskušati razumeti problem in njegove posledice. Za to bi bilo izredno obogateno, če bi različni predmeti uskladili dejavnosti na to temo.

- Drugi korak: Oblikovanje skice

- Tretji korak: Oblikovanje strukture

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

- Korak 4: Izgradnja strukture

- Peti korak: Zaključek strukture

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

- Šesti korak: Oblikovanje figur
- Sedmi korak: Priprava besedil

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

- **BC NAKLO Slovenia**

**ReLearning Plastics at BC Naklo
Secondary School, Slovenia**

ReLearn Plastics
TPM & LTTA Valencia, Spain
26th June – 1st July 2022

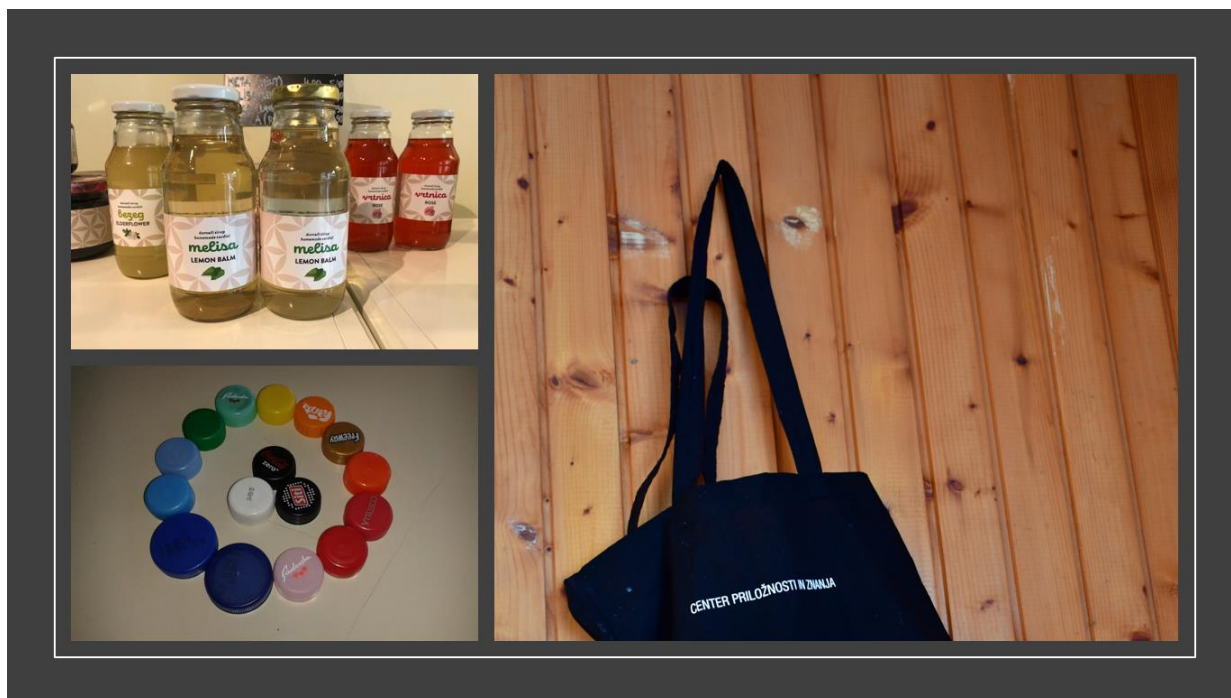
Začetni korak pri vzpostavljanju dejavnosti v okviru projekta ReLearn Plastics je bil brainstorming. V različnih kontekstih in priložnostih je bil izveden brainstorming, pri čemer so se pojavile naslednje ideje:

**BRAINSTORMING, September 2021:
Reducing use of plastics wherever possible ✓**

Plastic bottles at the Centre (petition, pressure) ✓	Research Plastic pollution: Causes, consequences & solutions ✓	Addressing family members, companies, local communities ...	New Years' resolutions & reports ✓
Raising awareness & creativity in art classes ✓	Project week: Plastics research & field work ✓	School magazine in English ✓	Other projects: SM, Pirates of plastics, Eco-school ... ✓

Dejavnosti so bile nato izvedene z več kolegi in razredi/skupinami učencev. Nastalo je veliko besedila (skoraj 7000 besed) ter več deset fotografij in ilustracij.

Med drugimi uspehi s ponosom poročamo, da je bil narejen velik korak k šoli "brez plastike", saj nam je uspelo iz šolske trgovine v celoti odstraniti plastenke. Tako učenci kot zaposleni so za osebno uporabo prejeli steklenice iz stekla, spodbujamo pa jih tudi k pitju vode iz pipe. Sprejeti so bili tudi nekateri drugi ukrepi, kot je zagotavljanje sadnih in zeliščnih sirupov, ki so nadomestili brezalkoholne pijače iz prodajnih avtomatov.

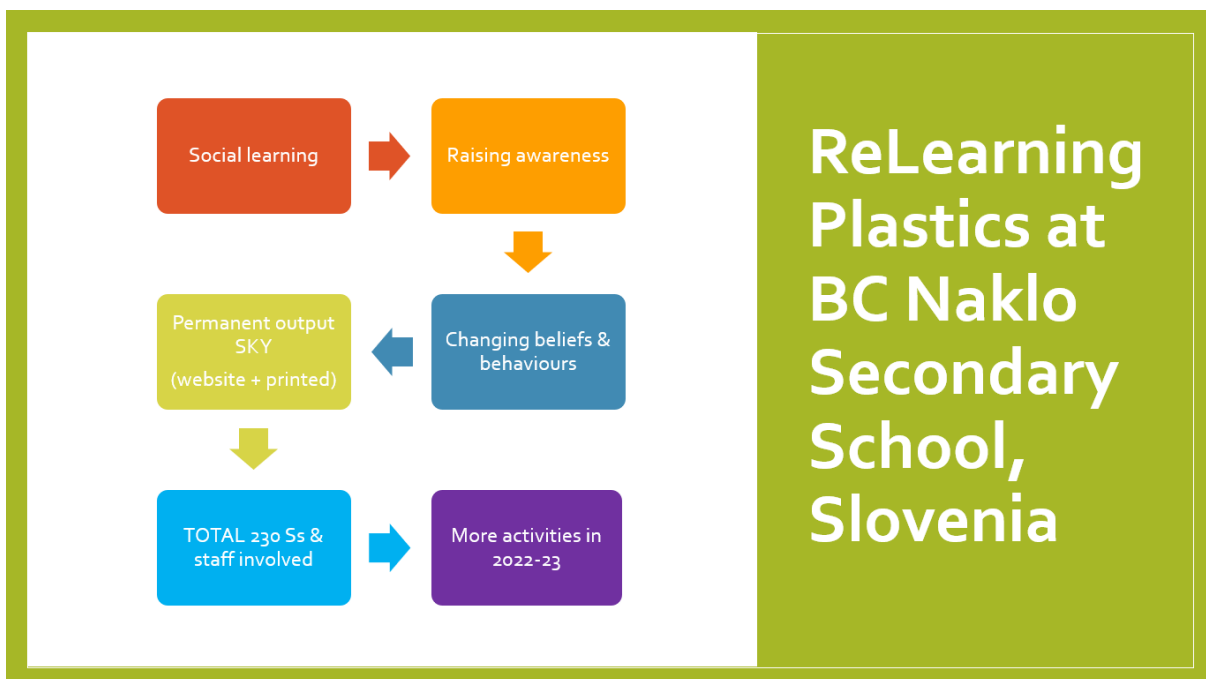
RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

V projektnem tednu smo opravili obsežno terensko delo, ugotovitve in poročila pa smo objavili v šolski reviji. Prav tako je bilo objavljenih nekaj neverjetnih umetniških del, ki so uporabljala odpadne materiale in ozaveščala o okoljskih vprašanjih, zlasti o onesnaževanju s plastiko, njegovih vzrokih, posledicah in rešitvah.

Menimo, da je bilo s temi dejavnostmi doseženo pomembno socialno učenje. Ozaveščenost se je povečala tako med študenti in zaposlenimi kot tudi med našimi partnerji v številnih projektih in mobilnostih. Poleg spreminjanja prepričanj in vedenja smo ustvarili nekaj materialnih rezultatov, šolsko revijo v angleščini, ki je bila posvečena izključno onesnaževanju s plastiko, njegovim vzrokom, posledicam in rešitvam. Do zdaj je sodelovalo skupaj približno 230 učencev, za šolsko leto 2022-23 pa načrtujemo še več dejavnosti.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

ORODJE 1: Razstava

• **Korak 1: Načrtovanje**

Učenci so določili naslednje vidike, ki jih bodo raziskovali:

- Plastika v oceanih in kako jo zmanjšati
- Stvari, ki jih niste vedeli o plastenkah
- Kako zmanjšati uporabo plastike v svojem domu in okolici
- Stvari, ki jih lahko spremenimo doma (+ zgodbe): **NOVOLETNE ODLOČITVE**
- Kako zmanjšati količino plastičnih odpadkov na pikniku
- Vprašalniki o uporabi plastike (šolska trgovina, občine)

Učenci so z internetno raziskavo in nagovarjanjem svojih družinskih članov zbrali naslednje informacije in napisali spodnja besedila.

- Stvari, ki jih niste vedeli o plastenkah

- Če so plastenke izpostavljene vročini ali dalj časa stojijo, lahko iz njih izteče voda.

- Kemikalije lahko vplivajo na raven hormonov v telesu.

- Vsebujejo mikroplastiko. Da, tista mikroplastika, zaradi katere umre na milijone živali!

- Ustekleničena voda ni nič drugega kot filtrirana voda iz pipe, pakirana za prodajo za denar.

- Škodljive kemikalije, kot so ftalati v plastenkah, povečujejo tveganje za nastanek raka.

- Kako zmanjšati uporabo plastike v svojem domu in okolici

1 Namesto plastičnih vrečk za enkratno uporabo uporabljajte nakupovalne vrečke za večkratno uporabo ali papirnate vrečke.

2 Uporabljajte električno zobno ščetko ali biološko razgradljivo zobno ščetko iz bambusa.

3 Odpoveste se plastičnim izdelkom, kot so jedilni pribor, slamice, krožniki in skodelice. Za piknike kupite lesen pribor in papirnate krožnike namesto plastičnih.

4 Recikliranje je zelo pomembno! Če recikirate navadno aluminijasto pločevinko, lahko prihranite do 90 % energije, potrebne za njeno proizvodnjo.

5 Kupujte mleko v steklenicah in ne v kartonski embalaži, ki je potopljena v plastiko.

6 Pridružite se lokalnim čistilnim akcijam.

- Stvari, ki bi jih lahko spremenili doma (+ zgodbe): **NOVOLETNE ZAOBLJUBE**

* Svoji družini bom kupila bambusove zobne ščetke. Mislim, da bo to bolje za okolje, slišala pa sem tudi, da so boljše in bolj zdrave za naše zobe. Upam, da se bo to obneslo! (Tina)

- * Imamo družinsko podjetje in novoletno darilo za zaposlene in družino bodo steklenice za vodo. Upam, da bodo vsi prenehali uporabljati plastične!**
- * Namesto da bi kupovala več kozarcev in vrčev, bom družino prepričala, naj uporablja steklene kozarce. Tako bomo zmanjšali zapravljanje denarja za stvari, ki jih ne potrebujemo.**
- * Namesto plastičnih krožnikov bomo z družino uporabljali krožnike iz papirja. In namesto plastičnih krtač za lase bomo uporabljali lesene, bambusove krtače za lase.**
- * Odločili smo se, da bomo več hrane kupovali od lokalnih kmetov, namesto da jo kupujemo v trgovini. Odločili smo se tudi, da bomo doma posadili in pridelali več hrane.**
- * Manj bom uporabljala plastične vrečke in več papirnatih vrečk ali vrečk iz blaga, ko bom nakupovala zelenjavo in sadje. (NIKA)**
- * Odločila sem se, da bom uporabljala manj plastičnih steklenic za enkratno uporabo in poskušala uporabljati več stvari za večkratno uporabo, kot so termo stekleničke, ko grem na pohod, in papirnate vrečke, ko grem po nakupih. (NIKA)**
- * Namesto da bi kupoval nove platenke, jih shranjujem. Ko grem na vlak, vzamem platenko od doma in jo naslednjič spet prinesem. (SIMON)**
- * Kupovala bom manj aromatizirano ustekleničeno vodo in poskušala vodo nadomestiti s čajem ali kompotom. (ANJA)**
- * V naši domači trgovini prodajamo mleko v plastičnih steklenicah. Poskrbela bom, da jih bomo zamenjali s steklenimi. (JERNEJA)**

- Kako zmanjšati količino plastičnih odpadkov na pikniku?

- * Veliko plastike izvira iz plastičnih steklenic, zato lahko namesto plastičnih kupimo pijačo v steklenicah. Ljudje lahko s seboj prinesejo svoje steklene ali aluminijaste steklenice za večkratno uporabo in jih napolnijo z vodo iz pipe.**
- * Veliko mesa, sadja, zelenjave in brezalkoholnih pijač je pakiranih v plastiko - izogibajte se jim! Meso, sadje, zelenjavo in pijačo kupujte z vrečko ali mrežico iz tekstila, ki jo je mogoče ponovno uporabiti in oprati.**
- * Namesto plastičnih krožnikov lahko kupimo papirnate krožnike, plastični jedilni pribor pa lahko nadomestimo z lesnim.**
- * Namesto ognja lahko za kuhanje uporabimo sončni kuhalnik.**

Vprašalnik: Šolska trgovina

- **Koliko plastenk prodaste na dan/teden/mesec/leto?**
- **Ali je mogoče platenke izključiti iz prodaje? Če to ni mogoče, ali bi jih lahko nadomestili s steklenicami? Če da, v kolikšni meri? Koliko druge plastične embalaže prodaste na dan/teden/mesec/leto?**
- **Ali bi lahko plastično embalažo nadomestili z drugo (papirnate škatle za sladice ipd.)?**
- **Na koga se obrnemo, če želimo spremembe?**

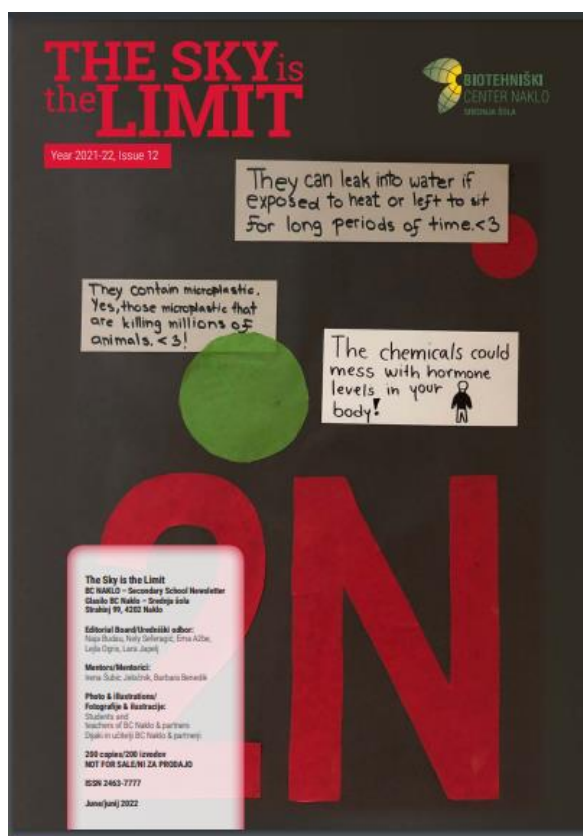

REFLEKSIJA O ORODJIH V RAZREDIH

Učenci so aktivno sodelovali in bili motivirani za delo na tej temi. Dejavnosti so zajemale širok spekter učnih stilov, r

ezultat pa je bila barvita in dobro sprejeta razstava v šolskih prostorih. Razstava je bila uporabljena kot pripomoček za druge razrede (za iskanje informacij, opravljanje nalog, delovnih listov itd.). Na odprtju so učenci pripravili predstavitev. Gradivo je bilo objavljeno v šolski reviji, ki je bila posvečena izključno temi plastike:

- <http://www.bc-naklo.si/srednja-sola-in-gimnazija/gimnazija/dejavnosti/krozki/angleski-krozek/>
- http://www.bc-naklo.si/fileadmin/srednja_sola/krozki/TSITL_12_20062022.pdf

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

Getting rid of plastic bottles is just a start

By Mija POGAČNIK

Ekolog brez meja (Ecologists without borders) is a Slovenian non-profit environmentalist organization. They have proposed that we take drastic measures in order to reduce the usage of plastic bottles in shops and other public places. They are going to issue certificates to businesses and organisations who would commit to getting rid of plastic bottles.

I undoubtedly support their proposal. Not just that, I also believe that it is necessary. Plastic is a huge environmental problem. In principle we could recycle it, but the reality is very different. Just under 10% of all plastic gets recycled. Another big problem is that it takes at least 80 years for plastic to decompose. That way, used plastic is piling up in nature and spoiling the lives of not just people but also other organisms.

On the one hand, I understand that it would be a big change for factories to switch from plastic bottles to other reusable or easily decomposable containers. It would also be a huge investment. Alternative materials are more expensive than plastic. Consequently, drinks would become more expensive for us to buy.

On the other hand, we have to understand that we need to invest in restoration of nature. Humans can't exist without nature. If we destroy it, we destroy ourselves.

On that note, I would like to add another suggestion. I would like to expand the Ecologists' proposal on to plastic bags. They present another big problem that we could easily fix. The change is necessary and I strongly believe that we still have time to save our planet.

Lisjak olive mill and olive oil manufacturer, all-out zero-waste

By Kristijan URANKER, Andreja ZUPAN & Klara POVALEJ

Lisjak is the most well-known olive mill and olive oil manufacturer in Slovenia. The company is located by the sea, near the town of Koper. They have a lot of olive trees and, most

importantly, fresh air and land. They are proud to be a zero-waste company, reportedly the only zero-waste olive oil manufacturer in the world. This means they use all parts of the plant from

olives to wood, in different ways. For example, olives are ground into an olive paste from which oil is extracted. The paste is further used in production of cosmetics and animal food. The packaging is mostly made of glass and wood. Stones are used as heating in the mill and since there are so many, they can even be sold as heating fuel. Olive tree wood is made into lovely kitchen and home decor items such as cutting boards, bowls and souvenirs.

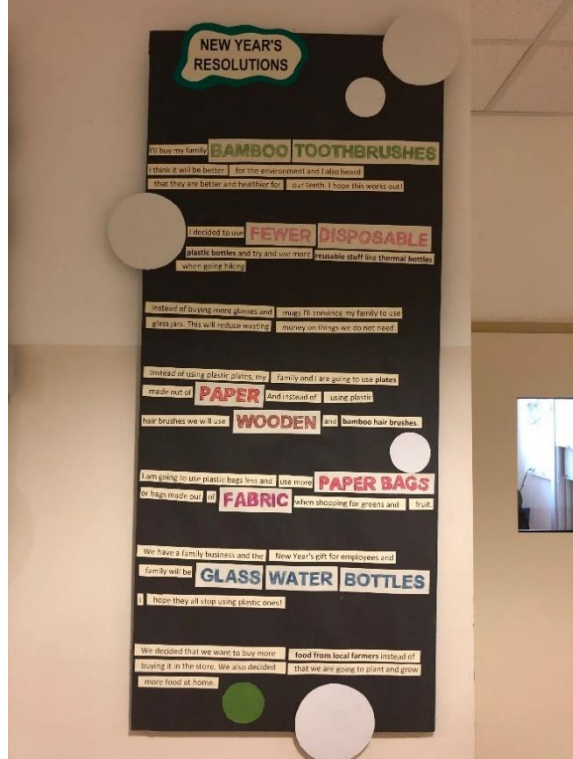
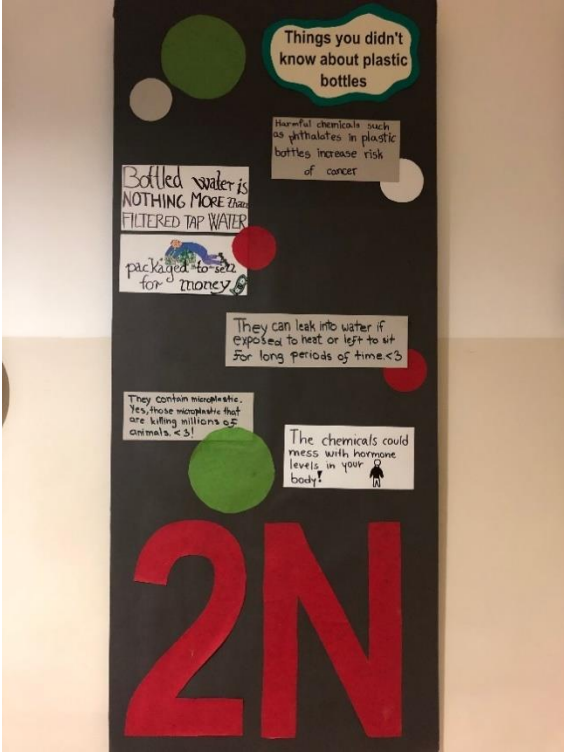
The company uses olives from local farmers and in return makes olive oil for them. They produce a variety of different oils (some with lemons, oranges, chilly peppers and truffles). Some of the company products are sold in chain stores like Hoster, and exported to Switzerland.

WE HAVE LEARNT ...

62

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

ORODJE 2: ČASOPIS

• **KORAK 1: AKTIVIRAJMO ŠTUDENTE IN ZAPOSLENE**

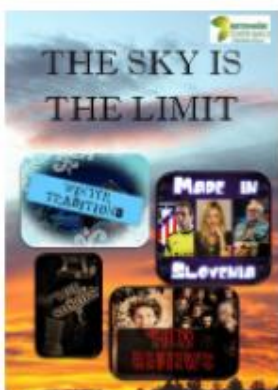
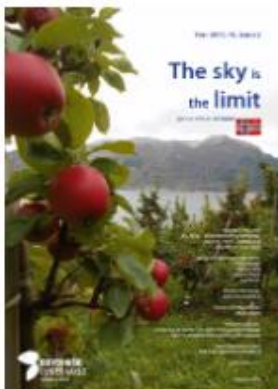
Študente in osebe smo nagovorili in jih spodbudili, da se udeležijo ene od dejavnosti, predlaganih v možganski nevihti (glej zgoraj), ali pa predlagajo in izvedejo svojo lastno dejavnost.

• **KORAK 2: IZDELAJMO ČASOPIS**

Šolsko revijo v angleščini pripravljamo že sedem let in do zdaj je bilo objavljenih 12 števil. Pomemben del vsake številke je posvečen ohranjanju okolja in trajnosti. Zelene rešitve se razvijajo in izvajajo - in so predstavljene v reviji - pri vseh naših predmetih, vključno s kmetijstvom, vrtnarstvom in kulinariko, poleg ohranjanja okolja. Ob ozaveščanju in opolnomočenju študentov za posredovanje je revija platforma, na kateri se študenti učijo številnih življenjskih veščin: timskega dela, spodbujanja in pridobivanja ukrepov, sprožanja sprememb, poročanja o njih, povezovanja z gosti in partnerji, zbiranja prispevkov, urejanja, lektoriranja, organiziranja v rubrikah itd.

• **KORAK 3: DISEMINACIJA**

Ko je revija objavljena, je dostopna na šolski spletni strani. Povezave se posredujejo učencem, osebu in partnerjem. Druga možnost je, da se tiskani izvodi izdajo na zahtevo avtorjev in urednikov ter so na voljo v šolski knjižnici. So pomemben element darilnih vrečk, ki jih odnesemo v tujino in jih dobijo naši gostje na kraju samem. Uporaba v razredu se aktivno spodbuja: učenci berejo prispevke in pišejo razmišljanja in/ali izkušnje, izvajajo besedne igre in uganke ter ustvarjajo svoje, spodbujajo se k razmisleku in ocnjevanju vsebine, jezika in ureditve, nato pa predlagajo spremembe in prispevajo.

RELEARN PLASTIC: INNOVATIVE METHODOLOGIES IN SCHOOLS FOR STRENGTHENING THE AWARENESS AND ACTIVE CITIZENSHIP ABOUT PLASTIC CONSUMPTION

REFLEKSIJA O ORODJIH V RAZREDU

Številni učenci in osebje so sodelovali pri različnih dejavnostih (projektni teden, likovni pouk itd.). Obravnavani so bili različni učni stili, zato so bili učenci aktivno vključeni in motivirani za delo na temi. Revija je na voljo v elektronski in tiskani različici in se lahko uporablja za predstavitev institucij našim partnerjem, strankam, gostom na področju mobilnosti in drugim. Kljub vse večji težnji po uporabi elektronskih orodij in rezultatov je tiskana različica še vedno izjemno uporabna pri neposrednem nagovarjanju partnerjev, strank in gostov na srečanjih v živo. Prav tako se je prek revije dodatno povečala ozaveščenost občinstva, ki ni neposredno sodelovalo v projektu.

ZAKLJUČEK

Rezultat je inovativen, saj bo učiteljem zagotovil vire o praktičnih dejavnostih, ki jih lahko uporabijo pri pouku, in več možnosti za uporabo projektne pristopa in na umetnosti temelječega učenja z učenci, ki bodo bolj pripravljeni na izboljšanje ključnih kompetenc in usmerjeni v povečanje ozaveščenosti o okoljskih in družbenih problemih.

Intelektualni rezultat je neposredno povezan s splošnim ciljem ter specifičnima ciljema 1 in 2. Zahvaljujoč temu priročniku z orodji bo na voljo več praktičnih virov za srednješolske učitelje, pri predmetih in v razredu pa se bo spodbujalo aktivno in sodelovalno učenje. Dijaki bodo bolj motivirani za učenje in delo v razredu ter bodo imeli nove načine in možnosti za krepitev ključnih kompetenc.

Ta gradiva so odprta in brezplačna, zato bodo vplivala tudi na druge organizacije, ki niso vključene v projekt. Gradiva bodo na voljo na spletni strani projekta, izvedeno pa bo tudi posebno razširjanje, da bi se povečala njihova prepoznavnost. To bo drugim učiteljem olajšalo dostop do uporabe gradiva, ne le pri srednješkem študiju, temveč tudi pri drugih predmetih, povezanih s trajnostnim razvojem in podjetništvom.

